

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

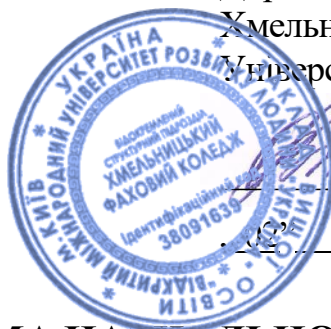
Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.2.1 Вступ до спеціальності та історія фізичної культури

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності (тей))

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Вступ до спеціальності та історія фізичної культури

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів освіти за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»,
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»
„29” серпня 2024 року – 40 с.

Розробники:

Дуб Ігор Михайлович – викладач циклової комісії з фізичної культури і спорту Хмельницького фахового коледжу, к.н. з фіз. вих. та спорту

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, циклову комісію, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Дуб Ігор Михайлович – викладач циклової комісії з фізичної культури і спорту Хмельницького фахового коледжу, к.н. з фіз. вих. та спорту

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, циклову комісію, наукові ступені та вчені звання)

Нестерук Георгій Русланович – викладач циклової комісії з фізичної культури і спорту Хмельницького фахового коледжу

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з фізичної культури і спорту

Протокол від „29” серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії з
фізичної культури і
спорту

Сергій ЧАЙКОВСЬКИЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

„29” серпня 2024 року

Робочу програму погоджено з керівником робочої групи з розробки та розвитку Фізична культура і спорт (2024 року)

(назва освітньої програми)

Керівник робочої групи
з розробки та розвитку
ОПП «Фізична культура і спорт»

Людмила КРАВЧУК

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання				
№ протоколу				
Підпис голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою:

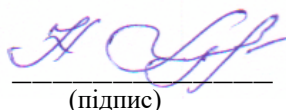
<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28361>

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

„29” серпня 2024 року

Завідувач відділу
освітньої діяльності
Хмельницького фахового
коледжу Університету
«Україна»

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1.	Анотація дисципліни.....	8
4.2.	Структура навчальної дисципліни.....	10
4.2.1.	<i>Тематичний план.....</i>	10
4.2.2.	<i>Навчально-методична картка дисципліни.....</i>	12
4.3.	Форми організації занять.....	13
4.3.1.	<i>Теми семінарських занять.....</i>	13
4.3.2.	<i>Індивідуальні завдання</i>	13
4.3.3.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота</i>	13
4.3.4.	<i>Теми самостійної роботи студентів</i>	16
5.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	18
5.1.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	18
5.2.	Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	19
5.3.	Інклюзивні методи навчання.....	20
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	20
6.1	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	21
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	22
6.3.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS..	23
6.4	Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	23
6.5.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS	23
6.6.	Розподіл балів, які отримують студенти.....	24
6.7.	Орієнтовний перелік питань до екзамену	24
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	26
7.1.	Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	26
7.2.	Глосарій (термінологічний словник).....	27
7.3.	Рекомендована література.....	29
7.4.	Інформаційні ресурси.....	38
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	39

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 2	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг год. – 180		1,2-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/2 самостійної роботи студента – 1	Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр	60 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		90 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 50% аудиторних занять, 50% самостійної роботи		Вид семестрового контролю: екзамен	

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми навчання.

Аудиторне навантаження заочної форми становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми навчання;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми навчання.

Здобувачі освіти заочної форми навчання мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи заплановані програмою дисципліни і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми навчання проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми навчання для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання, університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми навчання.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати у першокурсника систему знань та уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної культури.

Завдання:

- формування системи знань про фізичну культуру як складову частину культури суспільства, про історичні аспекти її становлення і розвитку в Україні та у світі;
- розкриття історичних етапів формування та розвитку міжнародного спортивного руху і його стану на сучасному етапі та фізкультурно-спортивного руху в Україні;
- засвоєння змісту основних галузевих визначень, термінів і категорій з їх характеристикою;
- вивчення змісту програмно-нормативних документів, що регулюють діяльність в галузі «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини»;
- ознайомлення із сучасною системою кадрового забезпечення галузі, з особливостями роботи вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту, фахівця з фізичної реабілітації;
- формування основ науково-дослідної та методичної роботи, уміння опрацьовувати спеціальну науково-педагогічну та фахову літературу та працювати з іншими джерелами наукової інформації;
- оволодіння основами самостійної роботи, методикою збору та опрацювання отриманої інформації, виконання та оформлення завдань самостійної роботи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища; галузеву термінологію; фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном; програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури;
- організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні;
- професійну діяльність фахівців фізичної культури;

- професійну діяльність вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту та фахівця з фізичної реабілітації;
- систему кадрового забезпечення галузі.

вміти:

- користуватися програмно-нормативними документами;
- орієнтуватися в закономірностях формування і здійснення державної політики в галузі фізичної культури, в способах взаємодії різних ланок фізкультурного руху, в системах підготовки і використання фахівців;
- аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної культури і спорту;
- здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 2	ЗК 7
ОК 2.1	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	СК 1	СК 9
ОК 2.1	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	ПН 1	ПН 2	ПН 12	ПН 20
ОК 2.1	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1.

Витоки, становлення і розвиток фізичної культури у країнах світу.

Тема 1. Вступ, значення, зміст та завдання предмету.

Історія фізичної культури як навчальна і наукова дисципліна. Мета вивчення історії фізичної культури у вищій школі. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Фізична культура, спорт, гімнастика, Олімпійський рух. Періодизація та джерела вивчення історії фізичної культури. Фізична культура Стародавнього світу (часу). Фізична культура епохи Середніх віків. Фізична культура Нового часу. Фізична культура Новітнього часу. Письмові джерела. Етнографічні джерела. Археологічні джерела. Дотичні або суміжні джерела.

Тема 2. Витоки фізичної культури.

Фізична культура в первісному суспільстві. Передумови виникнення і розвитку фізичних вправ та ігор у первісному суспільстві. Передісторія фізичної культури. Створення фізичної культури як специфічної сфери суспільної діяльності. Значення у походженні тих чи інших видів фізичних вправ та ігор географічного середовища і кліматичних умов. Винахід луку. Мисливська магія. Естетичний ідеал наділеного надприродними тілесними і духовними здібностями легендарного героя. Теорії походження фізичної культури. Теорія трудової діяльності (марксистська теорія). Теорія гри, ігрової діяльності (належить Шіллеру). Теорія магії, культу, релігійних уявлень (уперше викладена Рейнаком). Теорія зайвої енергії (сформульована Спенсером).

Тема 3. Фізична культура стародавнього світу.

Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури Стародавнього світу. Співвідношення розвитку стародавньої фізичної культури і військового мистецтва. Надмірна кількість магічно-містичних обмежень як ключовий фактор суспільної саморегуляції ролі фізичної культури стародавнього світу. Значення фізичного виховання в житті Стародавньої Греції. Унікальна система виховання Стародавньої Греції – розумова, естетична та фізична освіта. Виховання у Спарті. Виховання в Афінах. Зміст античної гімнастики. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму. Гладіатори і їх бої. Особливості фізичної культури у країнах Стародавнього Сходу та Америки. Зона Стародавньої Месопотамії: шумери, Вавілон, асирійська держава, перси. Стародавній Єгипет. Стародавня Індія. Стародавній Китай. Фізична культура народів Америки у період до європейської колонізації.

Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу.

Нові види зброї, нова тактика ведення бою, регулярні армії. Особливості європейської фізичної культури в Середні віки. Території колишньої Римської імперії. Слов'яни й угорці і їх феодальна фізична культура. Відродження: гуманізм, реформація. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу. Розвиток фізичної культури в народів Азії, Америки й Африки: Індія, Китай, Японія. Америка до її колонізації. Африканський континент. Лицарська система фізичного виховання: їзда верхи, плавання, стрільба з луку.

Передумови формування національних систем фізичного виховання у XVIII-XIX ст. Ідеї Локка, Руссо, Песталоцці. Системи фізичного виховання у великих країнах. Гімнастика як засіб фізичного виховання. Особливості німецької, шведської, французької та сокольської систем фізичного виховання. Німецька система фізичного виховання. Шведська система фізичного виховання. Французька система фізичного виховання. Утворення нових форм та структур фізичного виховання: релігійних, жіночих, робітничих. Скаутський рух. Протестантські організації. Асоціації молодих християн. Єврейські організації. Католицькі організації. Жіночі напрямки гімнастики. Ритмічний напрямок. Виникнення і розвиток робітничого спортивно-гімнастичного руху.

Змістовий модуль 2. Історія фізичної культури і спорту в Україні.

Тема 5. Витоки фізичної культури в Україні.

Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу. Трипільська культура. Тризна – змагальні вправи, двобої, бойові танці. Особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби. Північне Причорномор'я. Серед скіфів найпопулярнішими були верхова їзда та стрільба з луку. Фізичне виховання у скіфо-сарматських племен носило військово-прикладний характер. Розвиток фізичного виховання та спорту в античних державах Північного Причорномор'я. Еллінські поліси: Ольвія (поблизу сучасного Миколаєва); Херсонес (в межах сучасного Севастополя); Тіра (в межах сучасного Білгород-Дністровського); міста Боспорського царства: Пантикапей (в межах сучасної Керчі), Горгіппія (в межах сучасної Анапи), Фанагорія (біля сучасного селища Сінне на Таманському півострові), Танаїс (біля сучасної станиці Недвигівської Ростовської області). Значення фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі.

Тема 6. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.

Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні. Особливості розвитку фізичної культури і спорту в Східній Україні у XIX-XX ст. Особливості розвитку фізичної культури в Західній Україні (кінець XIX – 30-і рр. XX ст.). Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових та лугових спортивних товариств Галичини. Особливості спортивного руху в Закарпатті та Буковині

у першій третині ХХ ст. Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно-гімнастичного руху. Розвиток спорту за часів УРСР. Зародження організаційних, програмно-нормативних та науково-методичних основ системи фізичного виховання.

Тема 7. Україна в олімпійському русі.

Проблеми та перспективи спортивного руху в Україні. Україна в міжнародному олімпійському русі. Національний Олімпійський комітет України. Наукові розвідки, пов'язані з дослідженням взаємозв'язків Стародавньої Греції й українських земель Чорноморського узбережжя, регіону. перші виступи представників України в Олімпійських іграх. Виступи українських спортсменів у Олімпійських іграх. Діяльність Київського олімпійського комітету. Українські олімпійські змагання 20-30-х років ХХ століття. Перші чемпіони і призери Олімпійських ігор від України. Найвидатніші українські Олімпійці. Створення НОК України та особливості його діяльності. Діяльність НОКу України. Особливості, проблеми та перспективи розвитку спортивного руху в сучасній Україні. Організаційні проблеми. Матеріальна основа. Вплив кваліфікованих фахівців. Проблема національного порядку.

Тема 8. Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Історія становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Перші заходи з поширення спорту. Окремі осередки і товариства. Період після громадянської війни. Фізкультурний комплекс ГПО. Фізкультурні організації у роки війни. Період після ВВВ. Загальна характеристика системи оздоровлення українців. Особливості народної фізичної культури українського народу.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3.

Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності в сучасних умовах протистояння агресії проти України

Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Фізична культура в сучасних умовах протистояння агресії проти України. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту. Зародження спортивної термінології. Основні термінологічні поняття.

Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.

Історії зародження і розвитку спорту. Міжнародні спортивні організації. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри. Проблеми сучасного міжнародного спорту.

Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух. Шлях до олімпійського визнання. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.

Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.

Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.

Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху.

Змістовий модуль 4.

Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту.

Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.

Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. Професійні характеристики фахівців фізичної культури.

Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Формування студентського контингенту. Права і обов'язки студента вищого навчального закладу. Організація виховного процесу у вищому закладі освіти. Громадські організації студентів.

**Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури.
Професійна діяльність тренера-викладача.**

Спеціальність, спеціалізації, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання. Учитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури. Урок як основна форма фізичного виховання. Особа тренера в сучасному спорті і його унікальні обов'язки.

Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Організація тренувального процесу. Підготовка спортсмена до змагань.

Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.

Розвиток фізичної реабілітації у світі та в Україні. Підготовка фахівців із фізичної реабілітації. Посади і посадові обов'язки фахівців із фізичної реабілітації. Програмування і здійснення процесу фізичної реабілітації.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань	
	денна форма							заочна форма								
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.		
		у тому числі							у тому числі							
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8								16	
Модуль 1																
Змістовий модуль 1. Витоки, становлення і розвиток фізичної культури у країнах світу.																
Тема 1. Вступ, значення, зміст та завдання предмету.	10	4	–	–	–	–	6									АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Витоки фізичної культури.	10	4	2	–	–	–	4									
Тема 3. Фізична культура стародавнього світу.	10	4	2	–	–	–	4									
Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу.	10	4	2	–	–	–	4									
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2									комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	42	16	6	–	–	–	20									
Змістовий модуль 2. Історія фізичної культури і спорту в Україні.																
Тема 5. Витоки фізичної культури в Україні.	10	4	2	–	–	–	4									АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст..	10	4	2	–	–	–	4									
Тема 7. Україна в олімпійському русі.	10	4	2	–	–	–	4									
Тема 8. Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	10	2	2	–	–	–	6									
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2									комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	42	14	8	–	–	–	20									
Усього годин	84	30	14	–	–	–	40									
ІНДЗ	6	–	–	–	–	–	6									
Разом за Модулем 1	90	30	14	–	–	–	46									
Модуль 2																
Змістовий модуль 3. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.																

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни „ Вступ до спеціальності та історія фізичної культури ”

Разом: 90 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 46 год.

Модулі	МОДУЛЬ 1														
	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2						
Назва модуля	<i>Витоки, становлення і розвиток фізичної культури у країнах світу.</i>								<i>Історія фізичної культури і спорту в Україні.</i>						
Кількість балів за модуль	17 балів								21 балів						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	<i>Вступ, значення, зміст та завдання предмету.</i>		<i>Витоки фізичної культури.</i>		<i>Фізична культура стародавнього світу.</i>		<i>Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу.</i>		<i>Витоки фізичної культури в Україні.</i>		<i>Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст..</i>		<i>Україна в олімпійському русі.</i>		<i>Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.</i>
	1		2		3		4		5		6		7		8
Теми семінарських занять	<i>Витоки фізичної культури.</i>				<i>Фізична культура стародавнього світу.</i>		<i>Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу.</i>		<i>Витоки фізичної культури в Україні.</i>		<i>Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст..</i>		<i>Україна в олімпійському русі.</i>		<i>Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.</i>
	4 бали				4 бали		4 бали		4 бали		4 бали		4 бали		4 бали
Самостійна робота	5 балів								5 балів						
ІНДЗ	12 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (10 балів)														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни „ Вступ до спеціальності та історія фізичної культури ”

Разом: 90 год., лекції – 30 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 44 год.

Модулі	МОДУЛЬ 2														
	Змістовий модуль 3							Змістовий модуль 4							
Назва модуля	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.							Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту.							
Кількість балів за модуль	20 балів							20 балів							
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності в сучасних умовах протистояння агресії проти України	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.
Теми семінарських занять	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності в сучасних умовах протистояння агресії проти України	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.
	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали
Самостійна робота	4 бали							4 бали							
ІНДЗ	12 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (8 балів)														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1		
1	Витоки фізичної культури	2
2	Фізична культура стародавнього світу	2
3	Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу	2
4	Витоки фізичної культури в Україні.	2
5	Фізична культура та спорт в Україні у ХІХ-ХХ ст..	2
6	Україна в олімпійському русі.	2
7	Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	2
Разом		14
МОДУЛЬ 2		
1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності в сучасних умовах протистояння агресії проти України.	2
2	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	2
3	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	2
4	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	2
5	Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.	2
6	Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.	2
7	Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.	2
8	Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	2
Разом		16
Усього з освітнього компоненту		30

4.3.2. Індивідуальні завдання

1. Пошук та складання списку додаткової літератури з теми „Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури”.
2. Підготовка та проведення презентації на тему „Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні”.
3. Складання кросворду за темою „Професійний спорт сучасності”.
4. Складання плану проведення семінарського заняття на тему „Професійна діяльність вчителя фізичної культури”.

5. Огляд додаткової літератури на тему: „Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації”.

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота(навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота(ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**6 бали**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**6 бали**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**6 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**12 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**12 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**12 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **12 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ МОДУЛЬ 1

1. Спорт та Олімпійські ігри Древньої Греції.
2. Відродження та історія Олімпійського руху сучасності.
3. Фізична культура і спорт на Україні в роки Великої Вітчизняної війни.
4. П'єр Де Кубертен і його роль у розвитку сучасного Олімпійського руху.
5. Особливості систем фізичного виховання країн США та континентальної Європи.

6. Особливості розвитку фізичного виховання в період середньовіччя.
7. Фізична культура у первіснообщинному та рабовласницькому суспільстві.
8. Характерні риси фізичної культури країн Сходу.
9. Джерела фізичної культури українського народу
10. ФК українського народу в період Київської Русі
11. Зміст і види військового фізичного виховання київських князів. Повчання Володимира Мономаха.
12. Відношення церкви і держави до народних ігор і фізичних вправ
13. Фізична культура і спорт в період існування Запорозької Січі
14. Козацькі ігри та народні забави у системі фізичного виховання української молоді
15. Становлення та розвиток української національної системи фізичного виховання.
16. Основні тенденції розвитку української національної фізичної культури.
17. Незалежна Україна в олімпійському русі.

Тематика ІНДЗ МОДУЛЬ 2

18. Продемонструвати знання та навички, якими повинен володіти фахівець з фізичної реабілітації.
19. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації. Конфіденційність.
20. Класифікація та характеристика фізичних вправ, які застосовуються з лікувальною метою.
21. Клініко-фізіологічне обґрунтування та основні механізми лікувальної дії фізичних вправ.
22. Місце праце терапії та механотерапії у фізичній реабілітації.
23. Лікувальна гімнастика, як основна форма занять фізичними вправами.
24. Вказати методи, форми, періоди, лікувального застосування фізичних вправ і масажу в умовах клініки і на пост клінічному етапі реабілітації.
25. Рухова активність як основний елемент лікувального режиму.
26. Характеристика рухових режимів в стаціонарі та санаторії.
27. Методи оцінки ефективності фізичної реабілітації при захворюваннях дихальної системи.
28. Вкажіть методи оцінки ефективності фізичної реабілітації при захворюваннях опорнорухового апарату.
29. Вкажіть методи оцінки ефективності фізичної реабілітації при захворюваннях С.С.С.
30. Вкажіть методи оцінки ефективності фізичної реабілітації при захворюваннях нервової системи.
31. Вказати загальні принципи роботи з пацієнтами.
32. Охарактеризувати основні принципи переміщення пацієнта. Переміщення пацієнта в ліжку (вгору, донизу, обертання).

33. Охарактеризувати основні принципи переміщення пацієнта. Переміщення пацієнта з ліжка на візок у зворотному напрямку.

34. Охарактеризувати основні принципи переміщення пацієнта. Переміщення пацієнта з положення сидячи в положення лежачи.

35. Охарактеризувати основні принципи переміщення пацієнта з положення лежачи в положення сидячи з опущеними ногами.

36. Охарактеризувати принципи підгонки та підбору технічних засобів пересування (ходунків, милиць, палиць, інвалідного візка).

37. Охарактеризувати загальні правила пересування пацієнта. Моделі пересування з використанням технічних засобів(милиць, палиць, ходунків, інвалідних візків).

38. Методи підстрахування. Переміщення у візку.

39. Застосування активних і пасивних вправ, визначення мета застосування, вплив на діяльність різних систем організму.

40. Покази та проти покази щодо застосування активних і пасивних вправ.

41. Вказати основні принципи медико-педагогічного контролю під час проведення фізичної реабілітації. Форми контролю (оперативний, поточний, етапний).

42. Принципи надання невідкладної допомоги при нещасних випадках та різних екстрених випадках.

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2 бали
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	2 бали
Разом		12 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 12-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
11 – 12	відмінно	5	A	відмінно
7 – 10	добре	4	BC	добре
5 – 6	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 4	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1		
1	Вступ, значення, зміст та завдання предмету.	6
2	Витоки фізичної культури.	4
3	Фізична культура стародавнього світу.	4
4	Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу.	4
Модульний контроль		2
5	Витоки фізичної культури в Україні.	4
6	Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст..	4
7	Україна в олімпійському русі.	4
8	Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		46
МОДУЛЬ 2		
1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	8
2	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	4
3	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	4
4	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	4
Модульний контроль		2
5	Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.	4
6	Організація навчального процесу у ЗВО	4
7	Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.	4
8	Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	2
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6

Разом	44
Разом з дисципліни	90

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. <i>Витоки, становлення і розвиток фізичної культури у країнах світу.</i>			
Тема 1. Вступ, значення, зміст та завдання предмету. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	5	I
Тема 2. Витоки фізичної культури. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 3. Фізична культура стародавнього світу. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III
Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя та нового часу. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		IV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.) <i>Всього: 20 год.</i>	Тестування	5	IV
<i>Всього: 10 балів</i>			
Змістовий модуль 2. <i>Історія фізичної культури і спорту в Україні.</i>			
Тема 5. Витоки фізичної культури в Україні. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	5	V
Тема 6. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VI
Тема 7. Україна в олімпійському русі. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VII
Тема 8. Історія сучасного становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.) <i>Всього: 20 год.</i>	Тестування	5	VIII
<i>Всього: 10 балів</i>			
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	12	XV
Разом: 46 год.	Разом: 32 бали		

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
--------------------------------	----------------------	------	--------------------------

Змістовий модуль 3.			
Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.			
Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	4	I
Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III
Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		IV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	IV
<i>Всього: 22 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 4.			
Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту.			
Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	4	V
Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VI
Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VII
Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації. (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	VIII
<i>Всього: 38 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	12	XV
<i>Разом: 44 год.</i>	<i>Разом: 20 балів</i>		
<i>Разом з дисципліни 90 годин</i>			

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „**Вступ до спеціальності та історія фізичної культури**” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „**Вступ до спеціальності та історія фізичної культури**” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів та 4 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;

- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	МОДУЛЬ 1			
		Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	4	3	12	4	16
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			22		26
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 48					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 12 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					6
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					6
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					6
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					12
2.5. Участь у науковій студентській конференції					12
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					12
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)					12
Разом					12
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 12					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60					

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	МОДУЛЬ 2			
		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	4	4	16	4	16
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	4	1	4	1	4

1.3. Виконання модульної роботи	4	1	4	1	4
Разом			24		24
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 48					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 12 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					6
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					6
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					6
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					12
2.5. Участь у науковій студентській конференції					12
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					12
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)					12
			Разом		12
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 12					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 40-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за шкалою ECTS		
		екзамен		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

МОДУЛЬ 1

Поточне тестування та самостійна робота												Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						ІНДЗ		
T1-4	T5-6	T7-8	CP	МК 1	T9-10	T11-12	T13-14	T15	CP	МК 2			40
4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	12		

МОДУЛЬ 2

Поточне тестування та самостійна робота												Екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								ІНДЗ
T1-2	T3-4	T5-6	T7-8	CP	МК 1	T9-10	T11-12	T13-14	T15-16	CP	МК 2	12	40	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену

МОДУЛЬ 1

1. Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни “Історія фізичної культури”.
2. Періодизація історії фізичної культури.
3. Джерела для вивчення історії фізичної культури і спорту.
4. Виникнення терміну “фізична культура” та еволюція цього поняття.
5. Виникнення терміну “гімнастика” та еволюція цього поняття.
6. Виникнення терміну “спорт” та еволюція цього поняття.
7. Теорії (гіпотези) походження фізичної культури.
8. Особливості розвитку фізичної культури у первісному суспільстві.
9. Особливості розвитку фізичної культури в країнах Стародавнього Сходу.
10. Особливості розвитку фізичної культури народів Америки у період доєвропейської колонізації.
11. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції.
12. Система античної гімнастики.
13. Особливості фізичного виховання в стародавніх Спарті та Афінах.
14. Фізична культура і змагання в Стародавньому Римі.
15. Особливості фізичної культури європейських країн у Середні віки.
16. Особливості фізичної підготовки середньовічних лицарів у європейських країнах.
17. Фізичне виховання та змагання у житті середньовічних міщан і ремісників європейських країн.
18. Фізичне виховання та змагання в житті селян у Середнівіки в європейських країнах.
19. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу.
20. Вплив християнської релігії на розвиток фізичного виховання у Середні віки в європейських країнах.
21. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання у Середні віки.
22. Формування та розвиток національних систем гімнастики у Новий час.
23. Виникнення та розвиток німецької системи гімнастики. Діяльність І.Гутс-Мутса, Ф.Яна, А.Шпісса.
24. Виникнення та розвиток шведської системи гімнастики. Діяльність П.Лінга і Я.Лінга.
25. Виникнення та розвиток французької системи гімнастики. Діяльність Ф.Амороса.
26. Виникнення та розвиток сокільської гімнастики. Діяльність М.Тирша.
27. Англійська система фізичного виховання Нового часу. Діяльність Т.Арнольда.
28. Рух “арнольдизма” та його значення.

29. Формування системи міжнародних змагань у кінці XIX на початку XX століття.
30. Формування організаційних структур спорту наприкінці XIX на початку XX століття.
31. Теорії походження фізичних вправ та ігор.
32. Особливості розвитку фізичної культури стародавнього світу.
33. Розвиток фізичної культури в античній Греції.
34. Фізичне виховання у Спарті та в Афінах.
35. Легенди та міфи про зародження давньогрецьких Олімпійських ігор.
36. Учасники, програма та значення давньогрецьких Олімпійських ігор.
37. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.
38. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
39. Розвиток середньовічної фізичної культури.
40. Національні системи фізичного виховання у XVIII-XIX ст.: передумови виникнення та особливості функціонування.
41. Зародження сучасного спорту.
42. Передумови відродження Олімпійських ігор у сучасності.
43. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.
44. Олімпійський конгрес 1894 року та його значення.
45. МОК та особливості його діяльності.
46. Олімпійська символіка та атрибутика.
47. Діяльність окремих міжнародних спортивних федерацій (на прикладі окремого виду спорту).
48. Міжнародний студентський спортивний рух. Історія проведення Універсіад.
49. Міжнародний скаутський рух.
50. Регіональні спортивні рухи та ігри (Панамериканські, Паназіатські, Панафриканські тощо).
51. Особливості проведення та аналіз окремих ігор Олімпіад.
52. Виступи спортсменів України в Олімпійських іграх.
53. Виступи спортсменів окремого регіону (області) України в Олімпійських іграх.
54. З історії спортивного руху в рідному місті (селі).
55. Фізичне виховання запорізького козацтва.
56. Фізична культура античного Північного Причорномор'я.
57. Історія утворення та особливості діяльності НОК України.
58. Історія розвитку окремого виду спорту.

МОДУЛЬ 2

1. Місце фізичної культури в загальній культурі людства.

2. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві.
3. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту.
4. Зародження спортивної термінології. Основні термінологічні поняття.
5. Історії зародження і розвитку спорту.
6. Міжнародні спортивні організації. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри.
7. Проблеми сучасного міжнародного спорту.
8. Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.
9. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух.
10. Шлях до олімпійського визнання. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.
11. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні.
12. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
13. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України.
14. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту.
15. Джерела фінансування галузі.
16. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху.
17. Структура вищої освіти в Україні.
18. Система ступеневої освіти.
19. Заклади фізкультурної освіти в Україні.
20. Поняття про професію, спеціальність, посаду.
21. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту.
22. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури.
23. Професійні характеристики фахівців фізичної культури.
24. Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти.
25. Науково-методичне забезпечення навчального процесу.
26. Державні стандарти вищої освіти.
27. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю.
28. Формування студентського контингенту. Права і обов'язки студента вищого навчального закладу.
29. Організація виховного процесу у вищому закладі освіти. Громадські організації студентів.
30. Спеціальність, спеціалізації, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання.
31. Учитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання.
32. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури.
33. Урок як основна форма фізичного виховання.

34. Особа тренера в сучасному спорті і його унікальні обов'язки.
35. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера.
36. Організація тренувального процесу.
37. Підготовка спортсмена дозмагань.
38. Розвиток фізичної реабілітації у світі та в Україні.
39. Підготовка фахівців із фізичної реабілітації.
40. Посади і посадові обов'язки фахівців із фізичної реабілітації.
Програмування і здійснення процесу фізичної реабілітації.

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ (зразок)

**Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Хмельницький фаховий коледж**

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр

Усі спеціальності: 01 «Освіта / Педагогіка», 017 «Фізична культура і спорт»

Семестр: I

Навчальна дисципліна: Вступ до спеціальності та історія фізичної культури

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Проблеми сучасного міжнародного спорту.
2. Заклади фізкультурної освіти в Україні.
3. Організація тренувального процесу.

Затверджено на засіданні на засіданні циклової комісії з фізичної культури і спорту

Протокол від „29” серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії з
фізичної культури і
спорту

_____ **Сергій ЧАЙКОВСЬКИЙ**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Екзаменатор

_____ (підпис)

Ігор ДУБ
(посада, ПІБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

1. Фізична культура : презентація. URL
<http://epkznu.com/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B7-%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8/>
 (дата звернення 27.08.2025)

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Вид змагань – змагання в рамках олімпійського виду спорту або однієї з його дисциплін, яке приводить до розподілення місць серед його учасників і закінчується врученням медалей і дипломів.

Зимові Олімпійські ігри – комплексні змагання з зимових видів спорту, які проводяться МОК кожні чотири роки. Регулярне проведення самостійних

ЗОІ ведеться з 1924 року (Шамоні, Франція). Термін Олімпіада у зв'язку з зимовими олімпійськими іграми не застосовується.

Ігри Олімпіади – найкрупніші всесвітні комплексні змагання, які проводяться з 1896 року у відповідності з Олімпійською хартією. Організуються олімпійським містом і НОК країни під загальним керівництвом МОК.

Міжнародний олімпійський комітет (МОК) – найвищий керівний орган олімпійського руху сучасності.

Міжнародні спортивні об'єднання – всесвітні і регіональні неурядові міжнародні організації.

Національна олімпійська команда – делегація НОК, яка приймає участь в ОІ. Формується НОКом з подання національних спортивних федерацій з видів спорту та інших організацій. У склад команди входять спортсмени, тренери, офіційні представники, технічний й обслуговуючий персонал.

Неофіційний командний залік – система визначення результатів виступу національних команд на ОІ, яка прийнята більшістю НОКів, але не визнана МОК в якості офіційної. МОК додержується позиції, згідно якої Ігри є змаганням між спортсменами, а не між країнами.

Олімпіада – чотирирічний період, який починається з Ігор Олімпіади і завершується з відкриттям Ігор наступної Олімпіади. Такий підхід запозичений у стародавніх греків, тому не можна ототожнювати термін "Олімпіада" і "Олімпійські ігри".

Олімпізм – філософія життя, яка об'єднує у єдине, збалансоване ціле гідність тіла і духу, концепція виховання гармонійно розвиненої людини засобами спорту, розповсюдження гуманістичних ідей в житті суспільства, розвиток співробітництва, взаєморозуміння і взаємодопомоги.

Олімпійська емблема – офіційна олімпійська емблема, яка складається з олімпійського символу і олімпійського девізу (з 1920 р.).

Олімпійська символіка – комплекс атрибутів олімпійського руху. Основними з них є загальний олімпійський символ і олімпійський девіз, які складають олімпійську емблему і олімпійський прапор. Ця символіка є власністю МОК і не може бути використана без його дозволу в рекламних або комерційних цілях.

Олімпійський девіз – "Швидше, вище, сильніше", запропонований другом П. Де Кубертена П.Дідомом і затверджений МОК у 1913 році, а у 1929 році став складовою частиною олімпійської емблеми.

Олімпійський прапор – біле полотнище з олімпійським символом у центрі. Затверджений МОК у 1913 році за пропозицією П'єр де Кубертена. З 1920 року олімпійський прапор вивішується на всіх олімпійських змаганнях.

Олімпійський рух – спираючись на концепцію олімпізму є найкрупнішим соціальним рухом сучасної епохи, який охоплює світове суспільство в дусі взаємного визнання і співпраці без дискримінації за расовими, національними, політичними і економічними ознаками.

Олімпійський спорт – міжнародний, багатофункціональний спортивний рух, спрямований на пропаганду загальнолюдських, гуманістичних цінностей

у відповідності з концепцією олімпізму; найважливіша складова міжнародного спортивного руху, який є невід'ємною частиною сучасного суспільного життя і міжнародних відносин.

Олімпійські ігри – змагання між спортсменами з індивідуальних та командних видів спорту, визнаних МОК в якості олімпійських.

Олімпійські нагороди – медалі, дипломи, призи, які затверджуються і присуджуються МОКом. Медалями нагороджуються призери, дипломами – усі призери, а також спортсмени, які посіли 4-6 місця. До нагород, які присуджуються МОК за особливі заслуги у розвитку Олімпійського руху, відносяться Олімпійський кубок і Олімпійський орден.

Спортивна дисципліна – відгалуження олімпійського виду спорту, яка включає в себе один або декілька видів змагань. Критерії для включення дисциплін аналогічні для включення олімпійських видів спорту.

7.3.Рекомендована література

Основна:

1. Кошева, Л. В. Історія фізичної культури : курс лекцій для студентів спеціальності 017 – Фізична культура і спорт. Краматорськ : ДДМА, 2021. 216 с.
2. Іваній, І. В. Історія фізкультурно-спортивного руху : навчальний посібник. Суми, 2023. 140 с.
3. Дикий Б.В. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання і спорт» : навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 160 с.

Допоміжна:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Історія фізичної культури» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня спеціальності: 017 «Фізична культура і спорт» очної форми навчання / Укладач: к.т.н., професор Губарєв І.В. - Кам'янське, ДДТУ, 2022. 174 с.
2. Оніщук Л.М., Остапов А.В. Вступ до спеціальності. Фізична культура і спорт: конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 146 с

7.4. Інформаційні ресурси

1. The International Olympic Committee. URL : <https://www.olympic.org/ioc>
2. International Olympic Academy URL : <http://ioa.org/gr/en>
3. International Committee of Sports for the Deaf URL : <http://www.deaflympics.com/icsd.asp> <http://www.horting.org.ua/node/1297>
4. Національний Олімпійський комітет України URL : <http://www.noc-ukr.org/ua/home.html>

5. Олімпійська арена: URL : <http://www.olimparena.org>

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 34
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп'ютерного класу №28